

Dohányzásmentes Világnap (WNTD) 2024

A gyermekek védelme a dohányipar befolyásától

2024. május 31.

Május 31-e a Dohányzásmentes Világnap (World No Tobacco Day - WNTD)¹, a dohányzás visszaszorítási tevékenységekre való figyelemfelhívás napja. A 2024. évi Világnap kapcsán ismét összefognak az Egészségügyi Világszervezet (WHO) és a népegészségügy szakemberei világszerte, hogy felhívják a figyelmet a dohányipar fiatalokra gyakorolt hatásaira. A 2024. évi Dohányzásmentes Világnap globális platformot teremt a dohányipar megszólítására, hogy kerüljék el a fiatalok egészségkárosító termékekkel való megcélzását. Szükséges világszerte felszólítani a kormányokat, hogy fogadjanak el olyan politikákat, amelyek megvédik a fiatalokat a dohányipar és a kapcsolódó iparágak manipulatív gyakorlataitól, veszélyes termékeik közösségi médián és streaming csatornákon keresztül történő durva marketingjétől².

A gyermekek védelme a dohányipar befolyásától

A Dohányzásmentes Világnap 2024. évi témaköre a fiatalok dohány- és nikotinalapú egyéb termékekkel való megcélzásának beszüntetésére összpontosít. Mindemellett megpróbál platformot teremteni a fiatalok, a politikai döntéshozók és a dohányzás elleni küzdelem szószólói számára világszerte, hogy megvitassák a kérdést és ösztönözzék a kormányokat olyan politikák elfogadására, amelyek megvédik a fiatalokat a dohányipar és a kapcsolódó iparágak manipulatív gyakorlataitól.

Bár az elmúlt évek során a dohányzás mértéke visszaszorult a dohányzásellenes törekvések rendkívüli erőfeszítéseinek hatására, de még többet kell tenni a veszélyeztetett csoportok védelme érdekében. A 2022-es adatok szerint világszerte legalább 37 millió 13-15 éves fiatal használ valamilyen formában dohányterméket. A WHO Európai Régiójában a 13-15 éves fiúk 11,5%, míg a lányok 10,1%-a (együttesen 4 millió fiatal) dohányzik.

Miért veszi célba a dohányipar a fiatalokat?

A dohányiparnak - annak érdekében, hogy továbbra is milliárdos bevételekre tegyen szert - évente több millió haláleset és dohányzásról való leszokás miatt elvesztett fogyasztót kell pótolnia. Ennek érdekében olyan gazdasági környezet kialakításán dolgozik, amely elősegíti termékei elterjedését az újabb generációk körében, beleértve a nem elég szigorú szabályozást, amely lehetővé teszi, hogy termékei elérhetőek és megfizethetőek legyenek. Az iparág olyan termékeket és reklámtaktikákat fejleszt ki, amelyek vonzóak a gyermekek és a serdülők számára, a közösségi médián és a

¹ Forrás: <https://www.who.int/campaigns/world-no-tobacco-day/2024>

²Forrás: <https://www.who.int/europe/news-room/events/item/2024/05/31/default-calendar/world-no-tobacco-day-2024--protecting-children-from-tobacco-industry-interference>

streaming platformokon keresztül érve el őket, betegségeket és halálos függőséget okozva a fiataloknak.

Az elektronikus cigaretta és a nikotinos tasak egyre népszerűbbé válnak a fiatalok körében. Egyes e-cigaretták és nikotinos tasakok akár több doboznyi hagyományos cigarettának megfelelő nikotin mennyiséggel rendelkeznek, miközben az úgynevezett nikotinsók alkalmazása miatt kevésbé okoznak irritációt. Ezen termékek függőség okozó potenciálja nagyobb és a függőség kialakulása sokkal gyorsabb lehet a korábban nem dohányzók esetében.

Becslések szerint 2022-ben az európai régióban a serdülőkorúak 12,5%-a használt e-cigarettát, szemben a felnőttek 2%-ával. A régió egyes országaiban az e-cigaretta használatának aránya 2-3-szor magasabb az iskolások körében, mint a cigarettafogyasztásé. Az e-cigaretták és a nikotinos tasak előállításánál és marketingjénél a dohányipar arra törekszik, hogy a termékek kinézete, ízesítése és az adalékanyagok alkalmazása által korábban nemdohányzó fiatalokat nyerjenek meg a használatukra. A növekvő népszerűségnek örvendő új típusú nikotintartalmú termékek veszélye az egészségkárosító hatásokon kívül, hogy kapudrogként is hatnak. Növekvő számú vizsgálat igazolja, hogy használatuk következtében, korábban nemdohányzó fiatalok körében nő a hagyományos cigarettafogyasztás gyakorisága.

Mindezek alapján kulcsfontosságú, hogy az európai tagországok kormányai - a szabályozási keretek előrettekintő és fenntartható jellegű kidolgozásával-, valamint a dohányzás elleni küzdelem szereplői együttesen védjék meg a jelenlegi és a jövő generációkat, továbbá vonják felelősségre a dohányipart az általa okozott károkért. Új uniós jogszabályokra és a dohányzás visszaszorítására vonatkozó jogi keret teljes felülvizsgálatára van szükség a dohányzás és a nikotinhasználat visszaszorításával kapcsolatos kihívások leküzdéséhez, egy dohányzásmentes generáció érdekében. Folytatni kell az együttműködést a dohányzás visszaszorítása terén a dohányzásmentes generációk egészségének védelme érdekében, utat nyitva egy olyan jövő felé, amelyben minden ember dohány- és nikotinmentes életet élhet és gyakorolhatja alapvető emberi jogát az elérhető legmagasabb szintű egészség elérésére³.

További információk a Dohányzásmentes Világnap 2024. évi kampányáról:

- ✓ <https://www.who.int/campaigns/world-no-tobacco-day>
- ✓ <https://www.who.int/europe/news-room/events/item/2024/05/31/default-calendar/world-no-tobacco-day-2024--protecting-children-from-tobacco-industry-interference>

Magyarország

Megelőzés: <https://cikiacigi.hu/>

Leszokás támogatás: <https://www.leteszemacigit.hu/>

³ További információk a témakörben: www.jaotc.eu/useful-material-jatc-2/